

UCHWAŁA NR XXIX/157/20
RADY MIEJSKIEJ W STAWISKACH

z dnia 17 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Kompleksowej koncepcji transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie
mobilności na terenie Gminy Stawiski na lata 2021 – 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) w związku z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U z 2020 r. poz. 1062), Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Kompleksową koncepcję transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie Gminy Stawiski na lata 2021 – 2025.

§ 2. Koncepcja, o której mowa w § 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stawisk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Kamil Zająchkowski

Załącznik
do uchwały Nr XXIX/157/20
Rady Miejskiej w Stawiskach
z dnia 17 grudnia 2020 r.

**KOMPLEKSOWA KONCEPCJA TRANSPORTU
OSÓB Z POTRZEBĄ WSPARCIA
W ZAKRESIE MOBILNOŚCI
NA TERENIE GMINY STAWISKI
NA LATA 2021 – 2025**

**Dane o jednostce samorządu terytorialnego, która przygotowała
Konceptcję transportu i planuje uruchomić usługi transportowe door-to-door:**

Nazwa jednostki: Gmina Stawiski

Dane jednostki:

Adres: Stawiski, Plac Wolności 13/15, 18-520 Stawiski

Nr telefonu: 86 278 55 11

Adres e-mail: sekretariat@stawiski.pl

Adres strony internetowej: www.stawiski.pl

Obszar działania jednostki:

teren gminy Stawiski

Teren, na którym będą wdrażane usługi transportowe door-to-door:

teren Rzeczypospolitej Polskiej, głównie teren województwa podlaskiego

Stawiski, grudzień 2020 roku

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Słownik używanych pojęć	4
3. Analiza dokumentów strategicznych i/lub programów rozwoju danej jednostki samorządu terytorialnego, w których uwzględnione zostały działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością.....	6
4. Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej.....	9
5. Opis działań prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie objętym usługami transportu	12
6. Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności	15
7. Propozycje sposobów zaspokojenia potrzeb transportowych (w tym szczególnie sposób organizacji usług) osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.....	16
8. Powiązanie proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności i planowanymi działaniami JST, mającymi na celu poprawę dostępności przestrzeni dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.....	18

1. Wprowadzenie

Gmina Stawiski uzyskała dofinansowanie na realizację grantu pn. *Usługa indywidualnego transportu door-to-door w Gminie Stawiski*. Wsparcie zostało przyznane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w ramach projektu „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”, finansowanego ze środków w Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020 Działanie 2.8. *Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym*. Wsparcie dla uprawnionych jednostek samorządu terytorialnego (JST) jest udzielane w ramach konkursu ogłoszonego przez PFRON zgodnie z założeniami przyjętymi przez Komitet Monitorujący PO WER. Warunkiem podpisania umowy o dofinansowanie jest opracowanie oraz przyjęcie przez JST kompleksowej *Koncepcji transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności (Koncepcja transportu)*.

Projekt realizowany w Gminie Stawiski jest odpowiedzią na przeprowadzoną diagnozę. Projekt realizowany będzie w latach 2021 – 2022 oraz w okresie jego trwania, tj. w latach 2023 – 2025. W Rządowym Programie *Dostępność Plus*, ustanowionym przez Radę Ministrów w uchwale z dnia 17 lipca 2018 r., zaplanowano działania związane z zapewnieniem usług transportu indywidualnego (tzw. usługi door-to-door) dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, poprzez uruchomienie specjalnego programu skierowanego dla samorządów terytorialnych. Zgodnie z założeniami Rządowego Programu *Dostępność Plus*, działania te powinny zwiększyć dostępność do zatrudnienia oraz dostępność do usług publicznych, takich jak: usługi opiekuńcze, edukacyjne, zdrowotne oraz umożliwić korzystanie z dóbr kultury. Dlatego też wdrożenie usług door-to-door, zgodnie z założeniami, ma przyczynić się do zwiększenia aktywizacji społeczno-zawodowej. Co istotne, poprawa dostępności transportowej dotyczyć ma szerszej grupy niż osoby z niepełnosprawnościami – powinna uwzględniać również osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności ze względu m.in. na starszy wiek czy stan zdrowia.

2. Słownik używanych pojęć

Aktywizacja społeczno-zawodowa – rozwijanie aktywności w życiu publicznym, społecznym i zawodowym przez osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności poprzez niwelowanie barier związanych z mobilnością tych osób. Aktywizacja ma przyczynić się m.in. do zwiększenia szans rozwoju tych osób, udziału w edukacji, korzystania z infrastruktury społecznej i zwiększenia aktywności zawodowej (określone z definicją usług aktywnej integracji zawartymi w *Wytycznych Ministra Rozwoju i Finansów w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* - aktualna wersja wytycznych znajduje się na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl w zakładce „Zapoznaj się z prawem i dokumentami”). Usługi aktywnej integracji definiują cel realizacji usług transportu door-to-door.

Beneficjenci – wszystkie osoby do których adresowane są strategie, programy, polityki oraz działania aktywizacji społeczno-zawodowej.

Dostępność - dostępność architektoniczna, cyfrowa oraz informacyjno-komunikacyjna, co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U z 2020 r. poz. 1062).

Jednostka samorządu terytorialnego (JST) – Gmina Stawiski, która w ramach Projektu zamierza uruchomić usługę indywidualnego transportu door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.

Koncepcja transportu – kompleksowa koncepcja transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie Gminy Stawiski; dokument niezbędny do złożenia wniosku w ramach konkursu grantowego dotyczącego finansowania usług transportowych door-to-door organizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności – osoby, które mają trudności w samodzielnym przemieszczaniu się np. ze względu na ograniczoną sprawność (w tym: poruszające się na wózkach inwalidzkich, poruszające się o kulach, niewidome, słabowidzące i in.). Będą to zarówno osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lubro wnoważone), jak i osoby nieposiadające takiego orzeczenia.

Program Dostępność Plus – Rządowy Program ustanowiony przez Radę Ministrów uchwałą 102/2018 z dnia 17 lipca 2018 r., w którym w ramach zadania nr 22 pn.: „Mobilność” zaplanowano m.in. działania dotyczące zapewnienia usługi transportu indywidualnego door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Projekt grantowy – projekt wdrożenia usług indywidualnego transportu door-to-door realizowany przez Gminę Stawiski finansowany w ramach Projektu PFRON.

Projekt PFRON – projekt *Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych* realizowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.8 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) na lata 2014-2020.

Taksówka społeczna – usługa społeczna zapewniająca mobilność osobom, które ze względu na wiek czy niepełnosprawność nie mogą w pełni samodzielnie uczestniczyć w życiu społecznym. W usługach przeznaczonych dla osób poruszających się na wózkach, z kierowcą może dodatkowo przyjechać asystent, który pomaga wsiąść do pojazdu, a po dotarciu do celu, pomaga również w wejściu do budynku, pokonaniu schodów, drzwi itp.

Usługa door-to-door – usługa indywidualnego transportu osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, obejmująca pomoc w wydostaniu się z mieszkania lub innego miejsca, przejazd i pomoc w dotarciu do miejsca docelowego. Pojęcie indywidualnego transportu obejmuje również sytuacje, w których z transportu korzysta w tym samym czasie – o ile pozwalają na to warunki pojazdu - kilka osób uprawnionych jadąc z jednej wspólnej lokalizacji do wspólnego miejsca docelowego albo jadąc z kilku lokalizacji do wspólnego miejsca docelowego i z powrotem.

Ustawa o dostępności – ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U z 2020 r. poz. 1062).

Użytkownicy/Użytkowniczki – osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności i korzystające z usług door-to-door i z usprawnień w budynkach wielorodzinnych, które ukończyły 18 rok życia.

3. Analiza dokumentów strategicznych i/lub programów rozwoju danej jednostki samorządu terytorialnego, w których uwzględnione zostały działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością

Dokumenty o charakterze regionalnym i o charakterze krajowym:

- 1) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2140 z późn. zm.)
- 2) Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1944 z późn. zm.)
- 3) Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062);
- 4) Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110 z późn. zm.)

Dokumenty strategiczne/programy rozwoju lokalne:

- 1) Uchwała Nr LX/233/18 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 19 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Gminie Stawiski na lata 2018 – 2020 oraz Uchwała Nr XXVII/151/20 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Gminie Stawiski na lata 2021 – 2023. Cel główny programu: aktywizacja społeczności lokalnej Miasta i Gminy Stawiski, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także rynku pracy oraz zwiększenie ich potencjału rozwojowego poprzez aktywne formy integracji społecznej.
- 2) Uchwała Nr L/194/18 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 29 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stawiski na lata 2018 – 2020 oraz Uchwała Nr XXVII/150/20 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 28 października 2020 roku w sprawie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stawiski na lata 2021 – 2023. Cele szczegółowe: Zapewnienie warunków pełnego rozwoju rodzin, poprzez popieranie ekonomicznej, prawnej i społecznej ochrony życia rodzinnego. Wzmocnienie trwałości rodziny i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym życie rodziny. Zapewnienie osobom starszym wsparcia w różnych formach oraz zapewnienia warunków umożliwiających osobom starszym pozostawania w środowisku zamieszkania. Zwiększenie szans na podjęcie pracy zarobkowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z występującego w rodzinie problemu bezrobocia. Wsparcie osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin, wyrównywanie szans w zakresie poprawy warunków ich życia. Zapobieganie i zwalczanie problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu. WSPARCIE: przygotowanie i wspieranie bezrobotnych w trakcie poszukiwania pracy, pomoc

w uzyskaniu kwalifikacji dostosowanych do sytuacji na rynku pracy, współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i podejmowanie wspólnych działań na rzecz klientów OPS, organizowanie prac społeczne użytecznych, organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych oraz staży, szkoleń, warsztatów, współpraca z instytucjami i organizacjami przeciwdziałającymi bezrobociu, podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych, aktywizowanie osób starszych i niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym. BENEFICJENCI: Mieszkańcy Gminy Stawiski.

- 3) Uchwała Nr X/66/15 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 8 grudnia 2015r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych 2016 – 2021”. Cel główny: Aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie powiatu kolneńskiego. Cele szczegółowe: Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych. Zwiększenie dostępności w zakresie rehabilitacji, leczenia, pomocy terapeutycznej. Likwidacja barier środowiskowych utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. Rehabilitacja zawodowa i zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do edukacji. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w zakresie zabezpieczenia socjalnego. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym. BENEFICJENCI: osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie powiatu kolneńskiego. METODY DZIAŁANIA: m.in. wspieranie w środowisku lokalnym działań mających na celu usuwanie barier funkcjonalnych: urbanistycznych, architektonicznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się, dotyczących życia osób niepełnosprawnych. Likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Organizowanie transportu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rozbudzanie potrzeby aktywności zawodowej, niezależności ekonomicznej i pogłębiania wiedzy prawnej osób niepełnosprawnych (poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe). Działania służące tworzeniu miejsc pracy dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych i możliwości ich zatrudniania (z zastosowaniem dostępnych instrumentów rynku pracy, z wykorzystaniem środków FP, EFS i PFRON). Zdiagnozowanie możliwości i potrzeb osób niepełnosprawnych oraz organizacja szkoleń zawodowych dostosowanych do wymogów rynku pracy i umożliwiających osobom niepełnosprawnym zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Gmina Stawiski planuje utworzyć w 2021 roku centrum usług społecznych. W tym celu w dniu 7 grudnia 2020 roku podpisała umowę o dofinansowanie w ramach działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym zadania pn. „Utworzenie Centrum usług społecznych w Gminie Stawiski” w odpowiedzi na nabór numer POWR.02.08.00-IP.03-00-001/20 ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Planowany okres realizacji projektu: od: 2021-04-01 do: 2023-07-31.

W Centrum Usług Społecznych będą świadczone usługi społeczne, które do tej pory działały na terenie Gminy Stawiski i ze względu na ich zbyt małą ilość zostaną zwiększone np. sąsiedzkie usługi opiekuńcze czy zajęcia dla seniorów na basenie. CUS zaproponuje również pakiet nowych działań takich, jak sekcje sportowe dla dzieci zajęcia z fizjoterapeutą. Gmina Stawiski skoordynuje dotychczasowe działania oraz nowe w wyniku przekształcenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych, co pozwoli w jednym miejscu skupić wszystkie usługi społeczne mieszkańców. Nowy pakiet jest zatem odpowiedzią zarówno na deficyty wskazane przez mieszkańców (również wskazane w procesie tworzenia dokumentów strategicznych), jak i stanowią zwiększenie usług, które do tej pory były świadczone. Centrum usług społecznych zakłada szeroki przekrój działań, w tym również takich które mają na celu aktywizację społeczności lokalnej, która w wyniku podejmowanych działań warunkują możliwość rozwoju kolejnych usług społecznych realizowanych w formie inicjatywy oddolnej. Usługa door-to-door oraz wszelkie formy aktywizacji świadczone przez CUS będą w jednym miejscu, łatwo dostępne dla mieszkańców.

4. Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej

Na terenie Gminy Stawiski istnieje jedenaście linii regularnych, zapewniających dojazd z miejscowości położonych na terenie gminy do miejscowości Stawiski, która jest ośrodkiem, z którego możliwy jest wyjazd do większych miast powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Rozkłady linii regularnych na terenie Gminy Stawiski uwzględniają tylko godziny poranne i popołudniowe. Natomiast nie przewidują wykonywania usług transportu publicznego w dni wolne od pracy i nauki szkolnej. Osoby niepełnosprawne i mające trudności z mobilnością, nie mają możliwości dotarcia do większych miast poza godzinami uwzględnionymi w w/w rozkładach jazdy.

Wykluczenia komunikacyjne są w godzinach popołudniowych oraz poza dniami nauki szkolnej (wakacje, ferie). Bardzo ciężko niemobilnym mieszkańcom popołudniu dostać się do domu. Po wizycie u lekarza, czy zajęciach szkoleniowych zdani są jedynie na komunikację samochodową. Wykluczenia komunikacyjne dla całej gminy Stawiski obejmują okres od 1 lipca do 30 sierpnia, ze względu na okres wakacji. W tym okresie mieszkańcy Gminy Stawiski są pozbawieni publicznego transportu na terenie gminy Stawiski. Skorzystać mogą jedynie mieszkańcy Stawisk, gdyż przez tą miejscowość kursują linie dalekobieżne oraz lokalne. Taka sytuacja skutkuje tym, że osoby te nie rozwijają swojej aktywności w życiu społecznym, zawodowym i publicznym.

Dodatkowym utrudnieniem dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności jest brak przystosowania autobusów do przewozu tych osób. Ponadto osoby niepełnosprawne oraz w wieku poprodukcyjnym często wymagają pomocy opiekuna. W autobusach nie ma takiej osoby, która mogłaby im pomóc pokonać np. bariery architektoniczne. Osoby często pozostają w domach, bądź zgłaszają się do Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach celem uzyskania wsparcia. Brak mobilności wśród mieszkańców Gminy Stawiski sprawia, że osoby te są niezaradne, niesamodzielne i nie mogą uczestniczyć w zajęciach m.in. organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stawiskach, Stowarzyszenie Integracyjno-Sportowe, Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Stawiski. Nie mają dostępu do kultury (kino, teatr itp.), nie biorą udziału w spotkaniach integracyjnych. Ponadto osoby nieposiadające własnego środka transportu, często posiadają status osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Wdrożenie i realizacja usługi door-to-door w Gminie Stawiski zapewni im m.in. utrzymanie zatrudnienia, pomoc w wyborze lub zmianie zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy.

Analiza o realizowanych na terenie jednostki OPS usługach asystenckich oraz innych usługach:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach nie świadczy usług asystenckich natomiast świadczy pomoc usługową w formie usług opiekuńczych zgodnie z Ustawą o pomocy

społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz.U. 2020 r. poz. 1876) osobom niesamodzielnym wymagającym pomocy osobom trzecim. W 2019 roku z w/w wsparcia skorzystało 15 osób (w tym 14 kobiet i 1 mężczyzna). Od X 2019r. OPS w Stawiskach współrealizuje projekt ze środków RPOWP na lata 2014-2020 „Sąsiedzkie usługi opiekuńcze”, w którym uczestniczy 12 osób.

Lokalizacja i dostępność lokalnych instytucji:

Lp.	Nazwa i adres instytucji	Miejsce lokalizacji instytucji	Dojazd komunikacją publiczną	Ułatwienia architektoniczne
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Salus", ul. Łomżyńska 8, 18-520 Stawiski	Centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Podjazd dla wózków inwalidzkich
2.	Urząd Miejski w Stawiskach, Plac Wolności 13/15	Centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Bez ułatwień architektonicznych
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach, ul. Polowa 21, 18-520 Stawiski	Na obrzeżach miejscowości	Trudny –tylko do godz. 8:00	Podjazd dla wózków inwalidzkich
4.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Stawiskach, ul. Polowa 21	Na obrzeżach miejscowości	Trudny –tylko do godz. 8:00	Bez ułatwień architektonicznych
5.	Posterunek Policji w Stawiskach, ul. Polowa 21, 18-520 Stawiski	Na obrzeżach miejscowości	Trudny –tylko do godz. 8:00	Bez ułatwień architektonicznych
6.	Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Stawiskach, ul. Polowa 12, 18-520 Stawiski	Blisko centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Bez ułatwień architektonicznych
7.	Miejskie Przedszkole w Stawiskach. ul. Cedrowska 1, 18-520 Stawiski	Blisko centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Bez ułatwień architektonicznych
8.	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stawiskach, ul. Krótka 4, 18-520 Stawiski	Blisko centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Możliwy wjazd wózkiem inwalidzkim
9.	Biblioteka Publiczna w Stawiskach, ul. Krótka 4, 18-520 Stawiski	Blisko centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Możliwy wjazd wózkiem inwalidzkim

10.	Urząd Pocztowy Poczty Polskiej ul. Łomżyńska 12, 18-520 Stawiski	Na obrzeżach miejscowości	Trudny –tylko do godz. 8:00	Bez ułatwień architektonicznych
11.	Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Urzędzie Miejskim w Stawiskach, Plac Wolności 13/15, 18-520 Stawiski	Centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Bez ułatwień architektonicznych
12.	Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich w Stawiskach, ul. Krótka 4, 18-520 Stawiski	Centrum miasta	Trudny –tylko do godz. 8:00	Możliwy wjazd wózkiem inwalidzkim
13.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w kolnie, ul. Wojska Polskiego 69, 18-500 Kolno	Poza miejscowością	Łatwy	możliwy wjazd wózkiem inwalidzkim
14.	Szpital Ogólny w Kolnie, ul. Wojska Polskiego 69, 18-500 Kolno	Poza miejscowością	Łatwy	możliwy wjazd wózkiem inwalidzkim
15.	ZUS Biuro Terenowe w Kolnie, ul. Wojska Polskiego 67, 18-500 Kolno	Poza miejscowością	Łatwy	możliwy wjazd wózkiem inwalidzkim
16.	Urząd Skarbowy w Kolnie, ul. Wojska Polskiego 20, 18-500 Kolno	Poza miejscowością	Łatwy	Podjazd dla wózków inwalidzkich, brak windy

5. Opis działań prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie objętym usługami transportu

Obecnie realizowane są w Gminie Stawiski opisane poniżej działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności:

Partner Projektu grantowego, tj. Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Stawiski, poprzez realizację Programu Aktywności Lokalnej wspiera aktywizację społeczno-zawodową polegającą na rozwijaniu aktywności w życiu publicznym, społecznym i zawodowym z której będą mogły korzystać osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Aktywizacja ma przyczynić się m.in. do zwiększenia szans rozwoju tych osób, udziału w edukacji, korzystania z infrastruktury społecznej i zwiększenia aktywności zawodowej.

Mieszkańcy Gminy Stawiski mają możliwość skorzystania z bezpłatnej porady prawnej. Punkt mieści się w Urzędzie Miejskim w Stawiskach, Plac Wolności 13/15, 18-520 Stawiski (sala nr 2) i jest czynny w każdą środę w godz. od 13:30 do 17:30. Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje sprawy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności: poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo-administracyjnym, wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego, przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań. Dzięki temu osoby, mieszkające na terenie miasta Stawiski mają bezpośrednią możliwość dostępu do porady prawnej. Natomiast ograniczony dostęp mają mieszkańcy terenów wiejskich, osoby starsze, samotne, nie posiadające środka transportu.

Urząd Pracy w Kolnie, ul. Wojska Polskiego 46, 18-500 Kolno realizuje projekt na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej tj. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kolneńskim (VI)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 -2020. Uczestnikami projektu są osoby młode w wieku 18 – 29 lat pozostające bez pracy w tym z niepełnosprawnościami zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolnie, w tym także posiadający status osób bezrobotnych mieszkańcy Gminy Stawiski. Co najmniej 60% stanowią osoby, które nie uczestniczą w szkoleniu i kształceniu (tzw. młodzież NEET) oraz w okresie ostatnich 4 tygodni nie brały udziału w formach aktywizacji finansowanych ze środków publicznych, należące co najmniej do jednej z poniższych grup: tj. osoby z

niepełnosprawnością, osoby długotrwale bezrobotne (pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie 6 miesięcy do 25 roku życia, 12 miesięcy powyżej 25 roku życia) oraz osoby o niskich kwalifikacjach. W ramach projektu uczestnicy otrzymują formy wsparcia takie jak pośrednictwo pracy z utworzeniem Indywidualnego Planu Działania, staże, prace interwencyjne, jednorazowe środki na działalność gospodarczą, bon na zasiedlenie, doposażenie miejsc pracy. Urząd Pracy w Kolnie realizuje również projekt „Od bezrobocia do zatrudnienia (VI)”. Uczestnikami projektu są osoby w wieku 30 lat i więcej, pozostające bez pracy zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolnie jako bezrobotne, należących co najmniej do jednej z grup: osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach. Uczestnicy projektu mogą skorzystać z form wsparcia takich jak staż, prace interwencyjne środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Mieszkańcy Gminy Stawiski zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolnie skorzystać mogą w ramach projektu „Kompleksowy system rozwijania kompetencji i umiejętności osób dorosłych zgodnie z potrzebami regionalnej gospodarki ” z kursów językowych, kursów komputerowych, ze studiów podyplomowych w formie bonów szkoleniowych. Uczestnicy projektu mogą ubiegać się o zwrot kosztów dojazdu na kursy, szkolenia i inne spotkania organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie.

Na terenie Gminy Stawiski są osoby, które nie mają możliwości skorzystania z form wsparcia ze względu na brak środka transportu, bądź niemożność dojazdu ze względu na to, że środki transportu zbiorowego tj. autobusy nie kursują w godzinach, w których osoba mogłaby dojechać do miejsca, w którym organizowane są szkolenia, kursy, staże.

OPS w Stawiskach wspólnie ze Stowarzyszeniem KGW Gminy Stawiski realizuje projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020 „Aktywni razem”. Celem projektu jest wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubóstwem, w którym bierze udział 80 osób. W związku z projektem 8 osób uczęszcza na kurs prawa jazdy kat. B, nie zawsze mają możliwość dojazdu. Szczególne trudności z dotarciem na zajęcia realizowane w ramach projektu mają osoby zamieszkujące w odległych od miasta Stawiski wiosek. W związku z tym niejednokrotnie nie są w stanie dotrzeć na spotkania. Brak mobilności wśród mieszkańców Gminy Stawiski, utrudnia im codzienne życie. Możliwość skorzystania z transportu znacząco poprawi jakość życia mieszkańców gminy, wpłynie na zaspokojenie rosnących potrzeb logistycznych, tym bardziej że większość mieszkańców gminy to osoby starsze, samotne, przewlekłe chore, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, pozbawione możliwości dojazdu na wizytę do zakładów opieki zdrowotnej. Taka sytuacja skutkować będzie izolacją i zagrożeniem wykluczenia społecznego.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Stawiskach realizuje w dziedzinie kultury i sportu następujące wydarzenia dla osób starszych:

- 1) zajęcia teatralne dla seniorów – raz w tygodniu (Stawiski, ul. Krótka 4)
- 2) wyjazdy na basen – dwa razy w miesiącu (Łomża)
- 3) spotkania organizacyjne – dwa razy w miesiącu (Stawiski, ul. Krótka 4)

- 4) ogniska integracyjne – 4 razy w roku (plener w Stawiskach)
- 5) występ sceniczne, koncerty, projekcje kinowe, przedstawienia teatralne, uroczystości okolicznościowe – 8 razy w roku (Stawiski, ul. Krótka 4)
- 6) spotkania integracyjne KGW – 6 razy w roku (obszar Gminy Stawiski)
- 7) wyjazdy gościnne na zaproszenie Seniorów z Kolna – 3 razy w roku (Kolno)
- 8) cykliczne zajęcia pilates z gimnastyką korekcyjną – raz w tygodniu (Stawiski, ul. Krótka 4)
- 9) festyny rodzinne – 4 razy w roku (obszar Gminy Stawiski).

6. Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Obecnie Gmina Stawiski dysponuje dwoma pojazdami z możliwością ich wynajmu. Koszt wynajmu pojazdu, będącego własnością Gminy Stawiski określają Zarządzenia Burmistrza Stawisk: Nr 26.2016 z dnia 29 kwietnia 2016 roku w sprawie ustalenia wysokości stawki opłat za wynajem pojazdów gminnych oraz nr 57 z dnia 4 grudnia 2018 roku w sprawie ustalenia wysokości stawki opłat za wynajem pojazdów gminnych.

Żadna organizacja pozarządowa nie realizuje tego typu usług. Sektor prywatny działa na terenie gminy świadcząc wyłącznie usługi autobusowe, nie świadczą usługi door-to-door.

7. Propozycje sposobów zaspokojenia potrzeb transportowych (w tym szczególnie sposób organizacji usług) osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Gmina Stawiski realizować będzie model samodzielnego świadczenia usługi transportowej door-to-door poprzez zakup pojazdu dostosowanego do przewożenia osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności i zatrudnienie kwalifikowanego kierowcy oraz osoby do pomocy/asysty (oraz schodołazu) w pokonywaniu schodów i innych barier architektonicznych. Dzięki temu możliwy będzie przewóz osób z miejsca ich zamieszkania do miejsca docelowego, określonego we wniosku przez użytkownika usługi, a więc mieszkańca Gminy Stawiski. Takie rozwiązanie będzie miało na celu pomóc osobom niepełnosprawnym oraz mającym trudności w poruszaniu się, które ukończyły 18 rok życia w pokonywaniu barier w aktywizacji społecznej, w sferze edukacyjnej, zawodowej i zdrowotnej, dzięki czemu możliwe będzie również ich aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej.

Wsparcie w zakresie mobilności, w szczególności w zakresie usługi door-to-door, będzie określał Regulamin świadczenia usług door-to-door.

Usługa door-to-door w okresie realizacji projektu grantowego będzie nieodpłatna. Opłaty będą pobierane przez JST już po zakończeniu realizacji projektu grantowego oraz w okresie jego trwałości. Usługi door-to-door będą przystępne cenowo dla osób z nich korzystających.

Usługa transportu door-to-door będzie też realizowana również w formie usługi taksówki społecznej, rozumianej jako usługa społeczna zapewniająca mobilność osobom, które ze względu na wiek czy niepełnosprawność nie mogą w pełni samodzielnie uczestniczyć w życiu społecznym. Usługa ta zapewni mobilność osobom, które ze względu na wiek czy niepełnosprawność nie mogą w pełni samodzielnie uczestniczyć w życiu społecznym.

W usługach przeznaczonych dla osób poruszających się na wózkach, z kierowcą dodatkowo będzie przyjeżdżał asystent, który pomoże wsiąść do pojazdu, a po dotarciu do celu, pomoże również w wejściu do budynku, pokonaniu schodów, drzwi itp.

Główne założenia usługi door-to-door w Gminie Stawiski:

- 1) Określenie zasięgu terytorialnego realizowanych usług: usługa będzie realizowana głównie na terenie województwa podlaskiego, przeważnie Kolno, Łomża, Białystok. Jednakże w wyjątkowych sytuacjach będzie realizowana także poza granicami województwa podlaskiego.
- 2) Formy współpłacenia za usługi, w tym sposób pobierania opłat i ich dokumentowania: w okresie projektu - nieodpłatnie, w okresie trwałości i po realizacji - zgodnie z kalkulacją przeprowadzoną zgodnie z dokumentacją Projektu PFRON stanowiącą Załącznik do uchwały nr 44/2020 Zarządu PFRON

z dnia 9 czerwca 2020 r. (w szczególności z Minimalnymi wymogami w zakresie standardu usługi door-to-door).

- 3) Sposób pobierania opłat - przelew na konto Gminy na podstawie faktury.
- 4) Określenie sposobu zamawiania usługi door-to-door przez użytkownika/użytkowniczkę z uwzględnieniem możliwości i potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku i słuchu: zasady zostaną opisane w Regulaminie, zamawianie usług będzie odbywało się osobiście, telefonicznie, drogą elektroniczną bądź na wniosek w wersji papierowej.
- 5) Określenie zasad i form zgłaszania opinii, reklamacji i uwag klientów usług transportowych door-to-door: W regulaminie świadczenia usług podany będzie adres e-mail oraz numer telefonu do składania uwag (też w formie sms) oraz zawarty zostanie formularz do składania uwag i propozycji, co do zakresu i sposobu świadczenia usług transportowych door-to-door. Forma zgłaszania uwag będzie uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu.
- 6) Opis sposobu kontroli i monitoringu jakości usług door-to-door: bieżący monitoring.
- 7) W ramach profilu użytkowników/użytkowniczek będzie także określenie, kto i w jakich okolicznościach nie będzie mógł korzystać z usług door-to-door, mimo że może deklarować potrzebę wsparcia w zakresie mobilności. Chodzi tu m.in. o przypadki powtarzających się nieuzasadnionych rezygnacji z zamawianych kursów, braki płatności za kursy w przypadku przyjęcia płatności po zakończeniu realizacji usługi, dostępności dla konkretnych użytkowników/użytkowniczek innych form transportu, niezasadne korzystanie ze specjalnego systemu transportu door-to-door w odniesieniu do posiadanych trudności w zakresie mobilności. Ograniczenia w możliwości skorzystania z usługi door-to-door: osoby, których dochód przekracza kryterium określone w art. 8 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. 2020r. poz. 1876) nieposiadających min. 2 dysfunkcji określonych w art. 7 w/w ustawy; osoby pod wpływem alkoholu bądź innych środków odurzających; nieuiszczenie opłaty za usługę dyskwalifikuje do ponownego skorzystania z usługi; powtarzające się nieuzasadnione rezygnacje z zamawianych kursów; osoba mająca możliwość do skorzystania z innego środka transportu; wyjazdy w celach rekreacyjnych, turystycznych, rozrywkowych.
- 8) Zestawienie osób objętych wsparciem w projekcie grantowym (ogółem), w tym liczba osób potrzebujących pomocy/asysty - na podstawie składanych wniosków na zapotrzebowanie usługi oraz kart drogowych - 80 osób.

8. Powiązanie proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności i planowanymi działaniami JST, mającymi na celu poprawę dostępności przestrzeni dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Realizacja usługi door-to-door w Gminie Stawiski wpłynie na wzrost uczestnictwa osób niemobilnych w życiu społecznym, publicznym, zawodowym. Zwiększy aktywność tych osób w każdej sferze życia. Osoby z terenów wiejskich gminy będą miały możliwość skorzystania z dowozu na zajęcia organizowane w Stawiskach, dostania się na wizytę do lekarza czy urzędu, nie "marnując" przy tym całego dnia. Zwiększy się życie kulturalne tych osób - dzięki możliwości skorzystania z oferty GOKiSu. Średnio w skali roku z oferty GOKiS w Stawiskach korzysta około 100 seniorów (w tym kobiet 75, mężczyzn 25), w tym około 20 potrzebujących wsparcia mobilnego, nieposiadający środka transportu (w tym kobiet 17, mężczyzn 3). Są to osoby starsze, samotne z czego 3 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności, które w szczególności potrzebują wsparcia i zainteresowania.

Udział osób starszych w ofercie kulturalnej i sportowej pozwala im na kompleksowy rozwój zarówno psychiczny i fizyczny. Zwiększa się ich poczucie przynależności społecznej. Zapobiega wykluczeniu społecznemu. Osoby starsze korzystające z naszej oferty czują się potrzebne i w pełni wartościowe. Chętnie biorą udział we wszystkich zajęciach zwłaszcza międzypokoleniowych co jest z korzyścią zarówno dla nich jak i młodszego pokolenia, które chętnie korzysta z ich życiowego doświadczenia. Zwiększy się też udział osób korzystających ze wsparcia zawodowego. Mieszkańcy dorośli z całej gminy muszą dojeżdżać do Kolna czy Łomży na kursy zawodowe, podnoszące kwalifikacje. Dojazd do Łomży komunikacją publiczną sprawuje mniej problemów niż do Kolna, gdzie kursy są mocno ograniczone. Kolno jest miastem powiatowym, w którym mieści się szpital, PUP, ZUS, US, KRUS czy Starostwo – instytucje publiczne, z usług których korzystają praktycznie wszyscy mieszkańcy.

Dzięki realizacji usługi w Gminie osoby z ograniczoną mobilnością, bez problemów będą mogły korzystać z tego typu wsparcia.